

BESZÁMOLÓ

„ÉGBŐL ALÁSZÁLLÓ KENYÉR”

Konferencia az Oltáriszentség tiszteletéről,
az OKGYK szervezésében Székesfehérváron

STEMEPLY IRÉN

Székesfehérvári Püspöki Könyvtár

Az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ **Égből alászálló kenyér** címmel rendezett konferenciát 2021. június 26-án a Székesfehérvári Szent István Hitoktatási és Művelődési Házban. A konferencia témája – a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra készülve – az Oltáriszentség tisztelete volt. Az eseményen Spányi Antal székesfehérvári megyés püspök és Varga Lajos segédpüspök, az OKGYK igazgatója köszöntötte a résztvevőket. A tudományos ülésen Barna Gábor néprajzkutató, a Szegedi Tudományegyetem professor emeritusa elnökölt.

A konferencia első előadását Varga Lajos tartotta **Dr. Pétery József váci püspök Eucharisztia tiszteletéről**. Pétery József lelkipásztori elképzelésének központjában a szentáldozás korai és gyakori előmozdítása, valamint az eucharisztia tiszteletének az elmélyítése állt.

Ez tükröződik két, 1937-ben megjelenő munkájában, amelyet az 1938-as kongresszusra készülve írt: [Eucharisztikus gyermeknevelés és A gyermekek korai szentáldozása](#). A pápáság által „eucharisztikus gengszternek” is hívott Pétery a gyermekek mihamarabbi elsőáldozását sürgette. Péterynek nemcsak az írásai tükrözik az eucharisztia iránti tiszteletét, hanem két általa festetett kép is.

B. Kaskötő Marietta, a BTK-ZTI Magyar Zenetörténeti Osztályának fiatal kutatója [„Daloljatok az Úrnak!” – az 1938-as Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus fennmaradt zenei hangfelvételei a cecilianizmus magyarországi áramlatának tükrében](#) címmel tartott előadást. Kiemelte, hogy ez a nagyszabású ünnepség-sorozat lehetőséget teremtett az Országos Magyar Cecília Egyesületnek (OMCE), hogy az addig ellenállásba ütköző egyházzenei reformtörekvéseket véghezvigye. A korabeli egyházi vezetés pozitív hozzáállásával és támogatásával az OMCE megkapta a kongresszus zenei rendezési feladatát. A konferencia résztvevői részleteket hallhattak a kongresszus unikális hangfelvételeiből, amelyek eredetük

szerint három csoportba tartoztak: Patria-hangfelvételek, Makai István hangmérnök rádiófelvételei és a Radiola-lemezek.

Perger Gyula, a Győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár etnográfusa [„Következtek azután a szürke hétköznapok...”](#) című előadásában az 1938-as világkongresszus Győr egyházmegyes hozadékait vizsgálta ideológus szempontok és annak turisztikai hatásai alapján. A gazdag prezentációval ellátott

előadás során számos fotót láthattunk az egyházmegyei gyűjteményben fennmaradt emléktárgyakról.

Rákossy Anna művészettörténész **Egy különleges ötvösmű az Oltáriszentség szolgálatában: az 1938. évi Eucharisztikus Világkongresszus körmeneti Úrmutatója** című előadásában felhívta a figyelmet a magyarországi egyházművészet és ötvösség egyik kiemelkedő műtárgyára: a Megyer-

Meyer Antal terve alapján készült monstranciára, amelyet külön az 1938-as kongresszusra készítettek. Az előadó ismertette az ötvösmű keletkezésének hátterét, pontos leírást adott róla, bemutatta, használatának körülményeit, valamint felhívta a figyelmet egy különleges tulajdonságára: a nagyméretű monstrancia tartalmaz egy kiemelhető kis úrmutatót. A műtárgy belső részén a kongresszus jelmondata olvasható.

A négy előadást könyvbemutató követte: **Vándorlásunk társa lett. Az 1938. évi Eucharisztikus Világkongresszus Budapesten** (Esztergom-Budapest, 2020.) című kötetet Mózessy Gergely, a Székesfehérvári Egyházmegyei Gyűjtemény igazgatója, a könyv szerkesztője, illetve Hegedűs András mutatták be. A gazdag forrásanyaggal rendelkező, hat tanulmányt tartalmazó, igényes kiadvány a kongresszus rendezvényeit, előkészítő és szervező munkálatait, valamint utóhatását ismerteti. A kötet célja – többek között – új eredmények felmutatása volt, ezt olyannyira sikeresen vitte végbe, hogy az első kiadás a bemutató előtt elfogyott.

A konferencia első felében közvetlenül az 1938-as kongresszushoz kötődő előadásokat hallhattak a résztvevők, a második felében pedig meggyőződhetnek arról, hogy milyen mély történeti és kulturális gyökerei vannak az oltáriszentség tiszteletének. Kovács Kálmán, a Váci Egyházmegyei Gyűjtemény művészeti tanácsadója az **Ókeresztény oltárokról** adott elő, M. Tóth Ágnes művészettörténész **Az Oltáriszentség ábrázolásáról a**

késő középkori Magyar Királyság területén. A lipótszentmiklósi Eucharisztia-oltárról. Miklós Réka egyházzenesz pedig egy folyamatban lévő kutatásáról számolt be: Elmer Imre zentai kántor 1872-es kántorkönyvének oltáriszentség énekeiről. Az utolsó előadást Moys Gábor káplántól hallhatta a közönség **Varga Mihály, az „Örökimadás” című imakönyv szerzőjének szemináriumi kéziratairól.**

A nap végén Szelestei N. László: **Sélyei Nagy Ignác püspöksége. Tanulmányok és források** (Budapest, 2020.) című kötetét mutatta be Báthory Orsolya a Barokk Irodalom és Lelkiségi Csoport tudományos főmunkatársa. Sélyei Nagy Ignác az 1777-ben alapított Székesfehérvári Egyházmegye első, helyi származású püspöke, aki minden erejével azon volt, hogy nyájának jó pásztora legyen. A szerző nyolc tanulmányában azt vizsgálja, Sélyei hogyan alakította az új egyházmegye lelkiségét, intézkedéseinek mi lehet a forrásvidéke. Elsősorban azokat a lelkiségi műveket vizsgálta, amelyeket ő állított össze papjainak és híveinek.

Ez a konferencia, amely egyben szellemi felkészülés is volt az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra, felhívta a figyelmet arra, hogy milyen gazdag hagyománnyal veszi körül a vallásgyakorlat az oltáriszentséget. ►